NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS — CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 • KRAKÓW • PIĄTEK • 12 LIPCA 1946 R. NR. 153

Wyniki referendum w kraju

WARSZAWA (PAP). W dniu dzisiejszym ukazał się Monitor Polski zawierający następujące ogłoszenie:

Ogłoszenie Generalnego Komisarza Głosowania Ludowego.

O wyniku głosowania ludowego w dniu 30 czerwca 1946 r. na podstawie art. 38 ustawy z dnia 28 kwietnia 1946 r. (Dz. U. R. P. nr 15 poz. 105) o przeprowadzeniu głosowania ludowego ogłaszam wynik głosowania ludowego z dnia 30 czerwca 1946 r. na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Uprawnionych do głosowania było:	13,160.451
Głosujących:	11,857.986
Oddano głosów nieważnych:	327.435
Oddano głosów ważnych:	11,530.551

Odpowiedzi ważnych, potwierdzających poszczególne pytania było:

Pytanie pierwsze	7,844.522
Pytanie drugie	8,896.105
Pytanie trzecie	10,534.697

Odpowiedzi ważnych zaprzeczających poszczególnemu pytaniu było:

Pytanie pierwsze	3,686.029
Pytanie drugie	2,634.446
Pytanie trzecie	995.854

Gen. Komisarz Głosowania Lud.
(—) *Wacław Barcikowski*

Anglicy demolują sklepy w Trieście

TRIEST (SAP). W Trieście wybuchły wczoraj wieczorem znowu rozruchy.

W związku z antybrytyjskimi nastrojami Włochów, żołnierze brytyjscy urządzili wczoraj demonstrację antywłoską. Rozbili oni cały szereg wystaw sklepowych, zanim zdołano ściągnąć ich do koszar.

Przyszłość Niemiec tematem obrad w Paryżu

Min. Bidault porusza sprawę węgla

PARYŻ (PAP). W środę wygłosił przemówienie amerykański sekretarz stanu Byrnes, który oświadczył, że zgadza się na przedłużenie terminu traktatu z 25 na 40 lat. Wziął on w obronę amerykańskiego generała Clay'a, który bezprawnie wstrzymał dostawy do Związku Radzieckiego ze strefy amerykańskiej, usprawiedliwiając jego postępowanie koniecznością zapewnienia »zjednoczenia gospodarki niemieckiej«.

KONIEC OKUPACJI?

Byrnes stwierdził, że za podstawę swego projektu wykorzystał dobrze znany dokument z dnia 5 czerwca 1945 r., tj. deklarację naczelnych dowódców sojuszniczych w związku z okupacją Niemiec. Następnie minister stwierdził, że jego projekt traktatu nie domaga się załatwienia sprawy odszkodowań i demokratycznego odrodzenia Niemiec. Przedstawiciel amerykański starał się zaprzeczyć faktowi, że jego projekt traktatu porusza sprawę przerwania okupacji Niemiec przez wojska sojusznicze.

GRANICE I PODZIAŁ NIEMIEC

Czwartkowe posiedzenie Rady Ministrów rozpoczęło się przemówieniem ministra spraw zagranicznych Bidault. Minister oświadczył, że po dojściu do porozumienia na konferencji berlińskiej w sprawie wschodnich granic Niemiec, pozostało do rozwiązania zagadnienie zachodniej Rzeszy, tj. los zagłębia Ruhry, Nadrenii i zagłębia Saary. Zaznaczył on, że delegacja francuska nie zmieniła swego poglądu na wysunięte zadanie odłączenia zachodnich prowincji od Niemiec. Następnie przedstawiciel Francji bronił zasady przedłużenia okupacji Rzeszy przez wojska sojusznicze.

Omawiając sprawę przyszłego losu Niemiec, Bidault oświadczył, że jego zdaniem centralna administracja niemiecka może być utworzona tylko po rozwiązaniu zagadnienia granic Niemiec. Bidault stwierdził, że rząd centralny może być utworzony dopiero wówczas, gdy poszczególne państwa niemieckie spoczną na trwałych podstawach i wówczas, jego zdaniem, Niemcy powinny być związkiem państw, a nie państwem związkowym.

Następnie Bidault zwrócił się do Rady ministrów z żądaniem zbadania kwestii węgla niemieckiego, które nazwał żywotnym zagadnieniem dla Francji.

WALKA O WĘGIEL

Jak donosi prasa francuska, poufne rokowania w sprawie węgla z zagłębia Ruhry, które były przez pewien czas prowadzone w Paryżu pomiędzy przedstawicielami Francji, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, nie dały rezultatu.

Na posiedzeniu Rady Ministrów spraw zagranicznych Bidault zaznaczył, że wydobycie węgla w zachodnich Niemczech jest bardzo niskie i powinno być zwiększone, oraz że państwa zużywające węgiel niemiecki, powinny być całkowicie zaopatrywane w to ważne paliwo.

Brytyjski minister spraw zagranicznych Bevin w oświadczeniu swym omówił tylko bardziej szczegółowo zagadnienie »zjednoczenia gospodarczego« Niemiec, jednakże traktując je w taki sam jednostronny i arbitralny sposób, jak to uczynił przedstawiciel Stanów Zjednoczonych.

Co się tyczy zagadnienia węgla, kierownik delegacji brytyjskiej zaproponował, aby zostało ono zbadane przez Sojuszniczą Radę Kontrolną w Niemczech, nie zaś przez Radę ministrów spraw zagranicznych.

PROJEKTY RADZIECKIE

Po Bevinie zabrał głos minister Mołotow, który przypomniał Radzie, że delegacja radziecka, uważając za niezbędne przedyskutowanie amerykańskiego projektu traktatu w sprawie demilitaryzacji Niemiec, podała wskazówki, według których projekt powinien być dokładnie przekształcony. Delegacja radziecka nie widzi powodu sprzeciwiać się propozycji francuskiej omówienia najważniejszego zagadnienia węgla niemieckiego na posiedzeniu Rady ministrów spraw zagranicznych.

Na tym samym posiedzeniu delegacja radziecka przedstawiła projekt wyznaczenia komisji, która zajęłaby się sprawą wojskowego i gospodarczego rozbrojenia Niemiec. Delegacja radziecka zaproponowała, aby Sojusznicza Rada Kontroli w Berlinie wyznaczyła specjalną komisję w celu kontrolowania wykonania decyzji rządów sojuszniczych co do rozbrojenia niemieckich sił zbrojnych i likwidacji wszystkich niemieckich wojskowych organizacji oraz przedsiębiorstw we wszystkich strefach okupacyjnych Rzeszy.

Druga część propozycji radzieckiej omawia zagadnienia zniszczenia wojskowego potencjału Niemiec ze względu na to, że do tej pory nie zostały podjęte właściwe środki w celu zniszczenia wojskowego potencjału niemieckiego i dotychczas nie został opracowany plan likwidacji tych gałęzi przemysłu, które stanowiły bazę zbrojeń armii niemieckiej, rząd radziecki proponuje, aby Sojusznicza Rada Kontroli w Niemczech utworzyła komisję dla opracowania planu i sposobu likwidacji tych wszystkich gałęzi przemysłu niemieckiego, które mogą być przystosowane do produkcji wojennej i uzbrojenia Niemiec.

Rocznica Grunwaldu

W dniu 14 lipca cały kraj obchodzi 536 rocznicę zwycięstwa oręża polskiego pod Grunwaldem. Ciosem zadanym przez miecz słowiański teutońskiemu najeźdźcy został powstrzymany odwieczny niemiecki „Drang nach Osten". Nie zdołano jednak na stałe udaremnić parcia zaborczych Niemców na wschód. Historia nasza obfituje w mnogość walk, jakie musi toczyć naród polski we własnej obronie.

I dziś znów przeżywamy okres zwycięstwa Słowiańszczyzny nad gadem krzyżackim. Aby było ono trwałe musi zjednoczyć wszystkich Słowian w wspólnym wysiłku obrony.

Zwycięstwo Grunwaldu aczkolwiek wspaniałe nie wykorzystało swych możliwości. Z tego zdaje sobie sprawę każdy Polak.

Nasze pokolenie bogatsze o doświadczenie przodków, nie może zaprzepaścić zwycięstwa z roku 1945. — Przyszłe pokolenia muszą być wolne od zmory krzyżackiej. W tym aspekcie dzień 14 lipca nabiera specjalnego wyrazu. Potrafimy być dzielnymi bojownikami na polach walki — musimy wypracować obecnie w sobie drugą zaletę — musimy stać się przewidującymi politykami.

Zbliża się konferencja pokojowa, która ostatecznie zadecyduje sprawę granic naszych na Odrze, Nysie i Bałtyku. Jedynie ścisła współpraca z innymi państwami słowiańskimi dać nam może gwarancję utrzymania granic zachodnich.

Dni Grunwaldu, które obejmie okres od 14 do 22 lipca, zbliżą nas wszystkich do historycznej daty r. 1410.

Swoją łączność zadokumentujemy wolą odbudowy pomnika grunwaldzkiego przez składanie datków na ten cel do Komunalnej Kasy Oszczędności w Krakowie, oraz przez zbiórkę metali, które należy składać do Polskiego Związku Zachodniego przy ul. Floriańskiej 55. Zakończenie dni Grunwaldu będzie połączone ze Świętem Odrodzenia Państwa Polskiego.

Program uroczystości na dzień 14 lipca przewiduje:

W wigilię, dnia 13 lipca o godz. 15.53: prelekcja radiowa Jerzego Tuwana pt.: „Kraków przed dniami Grunwaldu".

Dnia 14 lipca, o godz. 9-tej rano, nabożeństwo w kościele Mariackim z okolicznościowym kazaniem, transmitowane przez Polskie Radio na fali ogólnopolskiej. O godz. 11-tej uroczysta akademia w teatrze Słowackiego, o godz. 12-tej przemarsz pocztów sztandarowych z teatru Słowackiego na miejsce Pomnika Grunwaldzkiego i złożenie wieńców.

Wyrok w procesie kieleckim

KIELCE (PAP). W dniu 11 lipca 1946 r. o godz. 12.30 sąd ogłosił wyrok w sprawie zajść antyżydowskich w Kielcach w dniu 4 lipca rb.

Skazani zostali:

Antonina Biskupska na 10 lat więzienia.

Edward Jurkowski na karę śmierci.

Józef Pokrzywiński na karę śmierci.

Julian Chorążak na karę śmierci.

Władysław Błachut na karę śmierci.

Stanisław Rurarz na dożywotnie więzienie.

Tadeusz Szcześniak na 7 lat więzienia.

Józef Kukliński na karę śmierci.

Stefan Mazur na karę śmierci.

Kazimierz Nowakowski na karę śmierci.

Antoni Pruszkowski na karę śmierci.

Józef Śliwa na karę śmierci.

Wyrok ten podlega zaskarżeniu do ogólnego zgromadzenia sędziów Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie.

Konferencja PPS, PPR i SD

WARSZAWA (PAP). Dnia 11 bm. odbyła się wspólna konferencja przedstawicieli władz naczelnych Polskiej Partii Socjalistycznej, Polskiej Partii Robotniczej i Stronnictwa Demokratycznego.

Ze strony PPS w konferencji wzięli udział: Tow. premier E. Osóbka-Morawski, sekretarz generalny CKW tow. Cyrankiewicz i sekretarz CKW tow. dr. Jabłoński. PPR reprezentowali: wicepremier Gomułka i wiceminister Berman. Władze naczelne Stronnictwa Demokratycznego reprezentowali: Prezes Rady Naczelnej prof. Michałowicz, prezes CK stronnictwa min. Rzymowski, sekretarz generalny wicemin. Chajn, Wiceprezes rady naczelnej ambasador Wende i poseł Arczyński.

Na konferencji zostały wyczerpująco omówione podstawowe problemy aktywnej współpracy wymienionych partii. W atmosferze szczerej wymiany myśli uzgodniono szereg postulatów, podniesionych przez przedstawicieli Stronnictwa Demokratycznego i podkreślono znaczenie i rolę Stronnictwa Demokratycznego w kształtowaniu się życia politycznego i gospodarczego odrodzonej Polski oraz konieczność dalszego wzmocnienia współpracy partii demokratycznych.

Kontrola przydziałów gospodarstw

W Katowicach odbyła się konferencja powiatowych referentów PUR-u, na której omawiano sprawę przydziału gospodarstw dla repatriantów i osadników na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego.

Ustalono, że specjalnie wyłonione komisje przeprowadzą kontrolę przydzielonych gospodarstw, ustalając, czy każdy z obecnych właścicieli jest do tego prawnie upoważniony. Gospodarstwa, które znajdują się obecnie w rękach nieodpowiednich przekazane zostaną repatriantom lub osiedleńcom oczekującym od tygodni na przydział.

Harcerski Ośrodek Morski

GDAŃSK (SAP). Ostatnio został spuszczony na morze ósmy z kolei jacht polski, który będzie pływał pod banderą harcerstwa. Zorganizowany Harcerski Ośrodek Morski przejawia żywą działalność, skompletował sprzęt żeglarski wartości około pół miliona złotych. — Obliczono, że remont dalszych jachtów będzie kosztować trzysta tysięcy złotych oraz 10 tys. godzin bezinteresownej pracy harcerzy.

Min. Kwiatkowski udzielił dzielnym harcerzom wydajnej pomocy finansowej w dalszym organizowaniu ich Ośrodka Morskiego.

Walka z antyradziecką propagandą

BUDAPESZT (SAP). W związku z zamordowaniem dwóch oficerów Czerwonej Armii przez członka nacjonalistycznej organizacji przewodniczący kontrolnej komisji dla Węgier gen. Swiridow zwrócił się do rządu węgierskiego z ostrą notą, domagając się wkroczenia władz i zastosowania środków represyjnych wobec tych organizacyj, które zajmują się propagandą antyradziecką.

Przewlekłe rokowania w Chinach

NANKIN (SAP). Obie strony stwierdzają, że przewlekające się pertraktacje między chińskim rządem a delegatami komunistów stanęły na martwym punkcie.

Najtrudniejszym problemem — zdaniem komunistów jest kwestia administracji cywilnej. Mówią oni, że jeżeli lokalne władze administracyjne będą bez zastrzeżeń podlegały rządowi, to 20-milionowa ludność w północnym Kiangsu i w północnym Anhwei nie będzie miała żadnych korzyści z przeprowadzonych obecnie reform społecznych.

Bitwa o demokrację wygrana
Prasa czeska o referendum w Polsce

PRAGA (PAP). Dziennik czeski »Prace«, organ centralny związków zawodowych w Czechosłowacji, zamieszcza artykuł poświęcony wynikom referendum ludowego w Polsce, stwierdzając, iż naród polski zdał egzamin swej dojrzałości politycznej i że głosowanie było wspaniałym zwycięstwem polskiej demokracji nad wrogiem wewnętrznym i zewnętrznym.

Dziennik czeski pisze, że ani terror, ani opozycja, ani bezpośrednia pomoc z zagranicy i tendencyjne wiadomości niektórych zagranicznych korespondentów i agencyj nie zdołały wprowadzić w błąd narodu polskiego, który opowiedział się wiernie za swym ludowym rządem.

Czym to jest dla dalszego rozwoju Polski? — zapytuje »Prace«. Oznacza to konsolidację stosunków, utrwalenie autorytetu rządu w sprawach polityki wewnętrznej i zagranicznej i możliwość przejścia w najkrótszym czasie do ostatniego etapu konsolidacji kraju — wyborów, które rozpisane być mają w jesieni.

Po wyborach jugosłowiańskich i czeskich również i referendum polskie, przeprowadzone z całą swobodą, potwierdziło kłamliwość wiadomości o istnieniu żelaznej kurtyny, za którą dziś ukrywają się jedynie tajne dostawy agentów-prowokatorów, dostawy broni i dostawy dolarów faszystowskim terrorystom.

Polska wygrała bitwę o demokrację, w oczach całego świata zaliczyła się do reszty narodów słowiańskich, które dziś są awangardą postępu i rękojmią pokoju światac.

2 milionowa armia gen. Franco

RIO DE JANEIRO (SAP). General Modeston opublikował artykuł, w którym zajmuje się stanem liczebnym armii gen. Franco oraz jego zasobami zarówno militarnymi jak i technicznymi i gospodarczymi. Generał stwierdza, że według znanych mu danych, Franco posiada 2-milionową armię skoncentrowaną w Pirenejach, z tego 1,5 miliona na samym pograniczu. Armia ta jest uzbrojona w artylerię, lotnictwo, działa itp. Armia ta nie może być nie brana pod uwagę — oświadcza autor na zakończenie.

Strajk głodowy

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi, że 1000 uchodźców żydowskich przybyłych nielegalnie do Palestyny i odbywających kwarantannę na pokładzie trzech statków, ogłosiło strajk głodowy na znak protestu przeciwko niewysadzaniu ich na ląd. Uskarżają się oni na złe warunki sanitarne i przepełnienie przydzielonych im statków.

Strajk w Syrii i Libanie

DAMASZEK (Reuter). W Aleppo w Syrii północnej osadzono w więzieniu 600 kolejarzy, którzy po proklamowaniu strajku odmówili przyjęcia arbitrażu rządowego. Aresztowano również 200 innych pracowników, którzy wyrazili swą solidarność z uwięzionymi. Ruch strajkowy szerzy się w całej Syrii i w Libanie.

Pocztowcy strajkują w Indiach

BOMBAJ (Reuter). Rozpoczęty strajk pracowników pocztowych i telegraficznych ma objąć 25 tysięcy pracowników w całej prowincji. Donoszą również o częściowym strajku pocztowym w Delhi. Strajkiem zagrozili też pracownicy pocztowi w 5 innych prowincjach, domagając się rewizji warunków pracy i płacy. W czwartek głównymi ulicami Bombaju przedefilowało ok. tysiąca strajkujących z okrzykami: »Niech żyje rewolucja!« Ruch strajkowy pracowników pocztowych szerzy się również w innych ośrodkach Indii.

Prośba Greisera o łaskę odrzucona

WARSZAWA (PAP). Artur Greiser skazany przez Najwyższy Trybunał Narodowy na karę śmierci wniósł podanie o łaskę.

Podanie stwierdza między innymi: „Oświadczam, jako człowiek i żołnierz, że na stanowisku ostatniego prezydenta Senatu byłego wolnego miasta Gdańska — dążenia moje do porozumienia z Polską traktowałem z czystego i uczciwego serca. Ukrytych myśli Hitlera przy tym nie znałem i w jego plany nie byłem wtajemniczony".

A nieco dalej: „Oświadczam także uroczyście, że Hitler osobiście nakazał mi surowe traktowanie części polskiej ludności w czasie wojny i dawał mi szczegółowe instrukcje. — Nie brałem żadnego udziału w terrorze policyjnej hierarchii służbowej Himmlera".

Wreszcie „Chciałbym jeszcze przez napisanie książki na podstawie mojego bogatego doświadczenia w Niemczech i zagranicą służyć dziełu poszukiwania prawdy i tym samym — sprawie zabezpieczenia pokoju na świecie".

Ob. Prezydent Krajowej Rady Narodowej nie skorzystał z prawa łaski.

ONZ zajmie się sprawą Palestyny

NOWY JORK (PAP) Według doniesień „New York Times" przywódcy syjonistyczni zwrócą się do wrześniowego Zgromadzenia ONZ z żądaniem, by spowodowało ono wycofanie wojsk brytyjskich z Palestyny. Dr Nahum Goldman z agencji żydowskiej oświadczył, że Narody Zjednoczone powinny zająć się Palestyną jako problemem międzynarodowym i zdecydować czy Palestyna ma być wolnym państwem, czy też krajem rządzonym na zasadach powierniczwa. Żądania syjonistyczne w stosunku do ONZ będą wychodziły z założenia, że akcja brytyjska w Palestynie ma w istocie charakter nielegalny. Syjoniści spodziewają się, że będą mogli wnieść tę sprawę do ONZ przy pomocy przyjaciół z Ameryki Łacińskiej lub z krajów skandynawskich.

Jak utrzymuje „New York Times", rzecznik przywódców syjonistycznych przyznał, że jedyną praktyczną metodą ostatecznego rozwiązania problemu Palestyny byłby podział tego kraju. Zdaniem tych przywódców, mniej niż 1/3 część Palestyny należałoby oddać Transjordanii, z reszty zaś uczynić wolne państwo z większością żydowską.

13 tys. Niemców w Szczecinie

SZCZECIN (SAP). W m-cu czerwcu br. opuściło etap szczeciński 32.000 Niemców. Z tego 26.000 transportami kolejowymi, a blisko 6 tys. statkami.

W Szczecinie mieszka w tej chwili około 13 tys. Niemców. Z cyfry tej 4 tys. pracuje w polskich instytucjach.

Rewolucja głodowa w Wiedniu

(Od własnego korespondenta).

Wiedeń, w lipcu.

Władze sojusznicze oddały na miesiąc czerwiec 25.000 ton środków żywności do dyspozycji UNRRA. — Ilość ta, wraz z dostawami UNRRA i własnymi zasobami miała wystarczyć dla zapewnienia ludności Wiednia 1.200 kaloryj dziennie. Tymczasem z niewytłumaczonych dotychczas przyczyn Główny Urząd Żywnościowy wydał na czerwiec normy znacznie niższe. Co się stało z żywnością, oddaną do dyspozycji UNRRA przez sojuszników?

Innym powodem do stałej krytyki jest działalność t. zw. związków gospodarczych, pozostałości czasów hitlerowskich, które w wielu wypadkach są tylko ekspozyturami partyjnych, a nieraz i faszystowskich interesów. Głód i beznadziejność poruszyły wreszcie wiedeńczyków i objawiły się w tych dniach falą strajków. [illegible] raz pierwszy od oswobodzenia Wiednia, a nawet wcześniej, gdyż od chwili zajęcia Austrii przez Hitlera, stanęły tramwaje i kolejki podziemne.

Fala strajków objęła wszystkie przedsiębiorstwa i Wiedeń przeżył krótką, ale zdecydowaną rewolucję. Rząd austriacki przerażony rozwojem wypadków, wydał ogłoszenie w którym potępił strajkujących, lecz zarazem oznajmił, że nagle znalazło się 70 wagonów ze środkami żywności, — które zostaną natychmiast rozdzielone wśród konsumentów. Ogólne wrażenie jest tego rodzaju, że rząd austriacki dysponuje środkami żywności, ale prowadzi bliżej niezrozumiałą politykę, celem utrzymania niskiego standartu życiowego mieszkańców i stwarzania sobie rezerw. O ile ten stan rzeczy nie ulegnie natychmiastowej zmianie, należy oczekiwać coraz większego pogłębiania się niezadowolenia socjalnego, co może mieć za sobą nieprzyjemne skutki dla rządu austriackiego. (Kt).

Znowu na ojcowiźnie

Wybitny działacz kaszubski Tomasz Rogala z Kościerzyny, który wspólnie z umarłym w roku 1924 Antonim Abrahamem z Gdyni w czasie podpisywania traktatu wersalskiego udał się do Paryża i tam w imieniu ludności kaszubskiej domagał się przyłączenia ziem nadmorskich do Macierzy, wrócił ostatnio z tułaczki i objął swą ojcowiznę w Kościerzynie na Kaszubach. Niemcy zamordowali syna, znakomitego działacza, a jego wysiedlili do t. zw. gubernatorstwa, gdzie był przez cały okres prześladowany i więziony.

Trzy nowe szkoły

WROCŁAW (PAP). Z początkiem nowego roku szkolnego uruchomiono na terenie Wrocławia trzy nowe [illegible] zawodowe: Państwowe Gimnazjum Krawieckie, Państwowe Li[illegible] Gospodarcze oraz Państwowa Szkoła Przysposobienia w Gospodar[illegible] Rodzinnym. Dla kandydatów, [illegible] nie mają ukończonej szkoły powszechnej lub małej matury, będą zorganizowane specjalne kursy wstępne.

Kronika gospodarcza

[illegible] milionów złotych wynosi kredyt [illegible], uruchomiony przez Państwowy [illegible] Rolny. Kredyt jest zwrotny w terminie do lutego 1947.

5[illegible] sztuk żniwiarek zakupił Wydział Handlu Zagranicznego „Społem" w Szwecji i sprowadził do kraju.

[illegible] tysięcy kos zakupił w Austrii [illegible] Gospodarczy Spółdzielni „Społem".

Międzynarodowy Kongres Techniczny odbędzie się w Paryżu w końcu [illegible] z udziałem przedstawicieli Polski. [illegible] kongresu jest stworzenie kontaktu pomiędzy inżynierami i technikami wszystkich państw świata.

Na terenie całego województwa krakowskiego przystąpiono do żniw. Od dziesiątków lat nie notowano tak wczesnego terminu zbiorów.

2 pełnomorskie holowniki zakupiono w ramach pomocy UNRRA od Amerykanów. Jeden nazywa się »[illegible]n«, drugi »Rekin«. Pierwszy z nich znajduje się w Gdyni, drugi w Lubece, skąd przyprowadzi jednostki taboru pływającego rewindykowane z Niemiec.

Czy Ameryka przyjmie uchodźców?

WASZYNGTON (SAP) Dyrektor UNRRA, La Guardia, oświadczył, że problem osób wysiedlonych, tułających się na terenie Europy, może być rozwiązany w ciągu roku, jeżeli wszystkie narody wezmą udział w tej akcji. Jego zdaniem Stany Zjednoczone mogą przyjąć 120.000 ludzi, Brazylia mogłaby przyjmować w ciągu przyszłego roku po 10.000 ludzi miesięcznie, inne południowoamerykańskie kraje podjąć mogą analogiczną akcję.

La Guardia oświadczył, że departament wojny Stanów Zjedn. współpracuje z światową organizacją pomocy w sprawie rozstrzygnięcia losu tysięcy osób, tułających się na terenie Niemiec, Austrii i Włoch.

Z kolumny

Prasa angielska o referendum

Poważny angielski tygodnik obozu konserwatystów „The Economist" pisząc o referendum w Polsce, podaje między innymi następujące uwagi: „Pełne wyniki referendum są jeszcze nieznane. Jednak jest jasne, że w większości miast i w ośrodkach przemysłowych blok lewicowy uzyskał zdecydowane zwycięstwo, uzyskał pełne poparcie klasy pracującej, dużo silniejsze, niż spodziewali się sami przywódcy.

Nadchodzące z Polski wiadomości stwierdzają ponad wszelką wątpliwość, że przynajmniej w dużych miastach — referendum odbyło się „fair". Ten sukces rząd ma do zawdzięczenia niewątpliwym osiągnięciom w dziedzinie odbudowy gospodarczej".

Angielski dziennikarz analizuje dalej częściowe wyniki głosowania i spostrzega fakt, który polska prasa lewicowa przewidywała jeszcze przed referendum. Pisze on:

„W głosowaniu w miastach wiele daje do myślenia fakt, że większość opozycji dawała odpowiedź „nie" na wszystkie trzy pytania, a nie tylko na pierwsze pytanie co do problemu konstytucyjnego. Miejska opozycja przeciwko reżimowi, podtrzymująca Mikołajczyka z przyczyn taktycznych, nie zastosowała się do jego instrukcji i poszła w manifestowaniu swego sprzeciwu dużo dalej, niż on sobie życzył".

FRANCUZI O WYNIKACH GŁOSOWANIA LUDOWEGO

Prasa francuska pisząc o referendum zwraca uwagę na trzecie pytanie naszego głosowania ludowego i wskazuje, że sprawa granic z Niemcami podobnie aktualną jest i we Francji. — Dziennik ruchu oporu „Franc Tireur" pisze w związku z referendum:

„Francuzi niewątpliwie zazdrościć będą przyjaciołom z Polski radykalnego załatwienia zagadnienia niemieckiego przez decyzję referendum, do którego alianci nie będą mogli więcej powracać. Dziennik proponuje zorganizowanie analogicznego referendum we Francji w sprawie odłączenia od Niemiec „arsenału" Ruhry".

Prawicowy dziennik „Pays" publikuje również wielki artykuł na marginesie wyborów, gdzie czytamy: „Ci, którzy z zagranicy pchają Polskę w wielką awanturę, nie troszczą się bynajmniej o jej los i chcieliby się nią posłużyć jako „ludzką torpedą" dla swych celów politycznych.

Dziennik podkreśla, że Polska manifestowała przy każdej sposobności pełną aprobatę polityki francuskiej w kwestii Saary, Nadrenii i Ruhry".

„NEW YORK TIMES" O POGROMIE KIELECKIM

Pogrom kielecki znalazł swoje echo w prasie amerykańskiej. Niżej przytaczamy słuszne uwagi na ten temat największego dziennika Stanów Zjednoczonych „New York Times".

„Istnieją pewne odłamy społeczeństwa polskiego, które mordując Żydów, pragną wyrazić swoje antyrządowe stanowisko. Ten ruch podziemny nie wchodzi wprawdzie w skład PSL, lecz nie ulega wątpliwości, iż jest gotów udzielić swego poparcia Mikołajczykowi, jako wyrazicielowi opozycji, mimo, iż z nim się nie zgadza. Oznacza to, iż są w Polsce pewne koła, którym zależy na stanie zamętu i że jednym z najważniejszych zagadnień, stojących przed narodem i rządem polskim, jest utrzymanie porządku w kraju".

Opisując działalność Narodowych Sił Zbrojnych, które nocą opuszczają swoje kryjówki, aby rabować i mordować, korespondent porównuje je do amerykańskiego „Ku-Klux-Klanu", prowadzącego intensywną akcję skierowaną przeciwko murzynom, katolikom i Żydom. „Nie ma wprawdzie dokładnych dowodów na to, że akcja band terrorystycznych popierana jest przez pewne koła londyńskie — pisze dalej korespondent, — ale nawet dla neutralnego obserwatora jest jasnym, iż pewne nici łączą „leśnych ludzi" z otoczeniem gen. Andersa".

Śmierć milicjanta na posterunku

Nocą z 8 na 9-go b. m. kilku uzbrojonych bandytów wtargnęło na posterunek Milicji w Czorsztynie (pow. Nowy Targ) Strzelili oni kilkakrotnie do komendanta posterunku Kowala Edwarda, kładąc go trupem. Po dokonaniu zbrodni zbiegli. Komenda Powiatowa prowadzi dochodzenia. (m)

Napad na stację kolejową

W nocy z 7 na 8-go b. m około godziny 23-ciej kilkunastu osobników uzbrojonych w broń automatyczną dokonało napadu na stację kolejową w Stryszowie na linii Kraków—Zakopane. Sprawcy sterroryzowali obsługę i zrabowali kasę biletową; łupem bandytów padło około 4 tysięcy złotych. Napastnicy zbiegli w nieznanym kierunku. Śledztwo w toku. (m)

Mord polityczny w Bocheńskim

We wtorek około godziny 2-giej nad ranem uprowadzony został w gromadzie Kobylec ob. Sotoła Wojciech.

Do mieszkania jego wtargnęło kilku osobników i grożąc bronią zmusiło go do pójścia z nimi w kierunku Łapanowa. Na szosie Łapanów - Gdów sprawcy zamordowali Sotołę kilku strzałami, poczym zbiegli.

Zwłoki spostrzeżono o świcie i powiadomiono natychmiast posterunek M. O., który podjął energiczne dochodzenia. (m)

Wybuch amunicji

W środę około godziny 21.30 wieczorem nastąpiła silna detonacja, która w niektórych punktach miasta spowodowała pęknięcie szyb. Przyczyną był wybuch amunicji, zmagazynowanej przez Wojsko Polskie w forcie Modlniczka koło Zabierzowa.

Siła wybuchu spowodowała w okolicznych domostwach lekkie uszkodzenia.

Ponieważ zachodzi przypuszczenie, że wybuch spowodowali umyślnie nieznani sprawcy, miejscowe władze podjęły energiczne dochodzenia. (m)

Morderstwo na Osiedlu Oficerskim

W nocy z 10 na 11-go b. m. między godziną 22 a 23-cią czterech sprawców ubranych po cywilnemu dokonało napadu na mieszkanie ob. Kajty Franciszka przy ul. Brodowicza boczna 32/1 na Osiedlu oficerskim. Gdy sprawców, przedstawiających się za funkcjonariuszy bezpieczeństwa wpuszczono do mieszkania, sterroryzowali oni domowników, przeprowadzając rewizję w poszukiwaniu za garderobą i pieniądzmi. Po dokonaniu rabunku bandyci przed odejściem zastrzelili Kajtę oraz jego żonę, poczem zbiegli. Zaalarmowana milicja podjęła szczegółowe dochodzenia. (m)

Radio

na dzień 13 lipca 1946 r. (sobota).

Kraków. 6.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Odczytanie programu lokalnego na dzień bieżący. 6.25 Gimnastyka poranna. 6.35 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego. 7.00 Muzyka poranna. 7.35 Koncert życzeń. 8.20 Informacje ogólnopolskie. 8.30 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Utwory chórowe z płyt. 11.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej. — 12.05 Dziennik południowy. 12.35 Mistrzowie „Bel-Canta“ Enrico Caruso i Teodor Szaliapin. 12.55 „5 minut poezji“. — 13.00 Na ziemiach odzyskanych. Audycja w oprac. Polskiego Związku Zachodniego. 13.15 Z życia Narodów Słowiańskich. — 13.30 Koncert rozrywkowy z udziałem Orkiestry pod dyr. Zbigniewa Szareckiego i Marii Namysłowskiej (śpiew). 14.00 „Wyprawa po szczęście“ słuchowisko dla dzieci według Ewy Zarembiny. 14.30 Reportaż. 14.40 Rezerwa odczytowa. 14.50 Chwila muzyki z płyt. 15.00 Odczyt dr. Bogusława Leśnodorskiego pt. „Czternasty lipca w świetle myśli francuskiej“. 15.15 Koncert Orkiestry Rozgłośni Krakowskiej pod kier. Adama Kopycińskiego z udziałem Seweryna Snieckowskiego (obój). W programie: 1) W. Gluck: Uwertura; 2) Benedetto Marcello: Koncert; 3) J. Haydn: Symfonia Allegro. 15.53 Art. mgr. Jerzego Turwana pt. „Kraków przed świętem Grunwaldu“. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.30 Utwory fortepianowe Cezarego Francka i Ravela w wykonaniu Gustawa Wolffa. W programie: 1. Franck: Preludium, Choral, Fuga, 2. Ravel: Sonatina. 16.55 Audycja poetycka. 17.10 Koncert polskiej Kapeli Ludowej pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego. 17.50 Odbudowujemy Warszawę. 17.55 Audycja wojskowa słowno-muzyczna. 18.10 Reportaż dźwiękowy. — 18.25 Wędrówka z mikrofonem. 18.35 Utwory Stanisława Kazuro w wyk. Bronisławy Hesse (fortepian), Alimy Bolechowskiej (śpiew). 18.50 Audycja TUR'u. — 19.00 „Nauka przy głośniku“. 19.30 Utwory Fryderyka Chopina. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 Arie operowe w wyk. Wacława Domienieckiego. W programie: 1. Donizetti: Aria z op. „Napój miłosny“; 2. Massenet: Aria z op. „Manon“; 3. Bizet: Aria z op. „Poław cze pereł“; 4. Puccini: Aria z op. „Tosca“. 20.45 Słuchowisko pt. „Nadchodzący sezon w teatrach krakowskich“. 21.00 Muzyka taneczna. — 21.15 Kącik O. K. Z Z. 21.25 Dalszy ciąg muzyki tanecznej. 21.35 „Zagadnienia“ w oprac. Wojciecha Natansona. 21.45 Rozmaitości. 21.55 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny. 22.00 „Interludia plebejskie“ w oprac. Zbigniewa Kopalko. 22.15 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. — 23.20 Program na jutro. 23.30 Hymn i zakończenie programu.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

w dniu 12 lipca 1946 r. (piątek).

13.00 Odczyt prof. dr. Jana Dąbrowskiego pt. „Dziejowe znaczenie zwycięstwa grunwaldzkiego“.

15.30 Słuchowisko dla dzieci mgr. Anny Siwkówny pt. „Radio w lesie“. Opracowanie tekstu i piosenki Anny Kitschmann. Udział biorą: Jerzy Kaliszewski z Gromadką Świetlicową. — Reżyseria Anny Kitschmann.

18.10 Reportaż z fabryki lokomotyw w Chrzanowie.

20.00 „Pieśń ludowa w blasku stylizowanej formy“. Wykonawcy: prof. dr. Józef Reiss (prelekcja). — Aniela Szlemińska (śpiew), Nina Stokowska (skrzypce), Adam Kopyciński (fortepian), Zespół Wokalny i Orkiestra Rozgłośni Krakowskiej pod dyr. Mieczysława Krzyńskiego (transmisja z sali YMCA).

21.15 Duet fortepianowy Haliny i Ludwika Stefańskich.

Z działalności teatru R.T.P.D. „Wesoła gromadka“

Teatr R. T. P. D „Wesoła Gromadka“ mieści się w gmachu „Scali“. Kierownictwo sprawuje Zofia Mysłakowska, artystyczne Maria Billiżanka, literackie Helena Wielowieyska, muzyczne Anna Kitschman, plastyczne prof. Tadeusz Cybulski.

Sezon teatralny rozpoczęła „Wesoła Gromadka“ wznowieniem bajki Billiżanki „Beksa“. Następnie wystawiła bajkę Konopnickiej „O krasnoludkach i sierotce Marysi“, potym układu Iry Kunickiej montaż najpiękniejszych utworów poetyckich pieśni regionalnych i tańców bie. giem Wisły“ i „Pinokio“ Collodiego w opracowaniu A. Maliszewskiego.

Na dzień książki zorganizowała „Wesoła Gromadka“ specjalny poranek, w dniu 1-go maja uroczyste przedstawienie „Pinokia“ ze wstępem wolnym. Ogółem dano od dnia 11. XI. 45 r. do 31. VI. 46 r. 55 przedstawień otwartych w niedziele i święta, oraz 69 zamkniętych dla szkół w dnie powszednie.

Zespół wyjeżdżał do Chrzanowa i Tarnowa, a obecnie zamierza odwiedzić i inne miasta. Repertuar jak i poszczególne inscenizacje znalazły wśród społeczeństwa gorące uznanie, czego dowodem duża frekwencja dzieci na przedstawieniach. 10% biletów rozdano zupełnie bezpłatnie do sierocińców.

Opieka nad sierotami
w rodzinach zastępczych

(PAP). Część dzieci osieroconych w latach wojny, znalazła opiekę w zakładach zamkniętych, część zaś — według danych szacunkowych około 100.000 — wychowuje się w rodzinach zastępczych. Dzieci te rozproszone są po terenie całego państwa. Ministerstwo Oświaty przystępując do zorganizowania akcji opiekuńczej i wychowawczej nad tą kategorią dzieci w rodzinach zastępczych, w porozumieniu ze Zw. Nauczycielstwa Polskiego, powierzyło pieczę nad nimi nauczycielstwu publ. szkół powszechnych.

Celem realizacji tych zamierzeń powołano do życia przy inspektoratach szkolnych odrębne referaty, które prowadzą całość prac, związanych z opieką nad dzieckiem. Rodzinom, które ofiarnie podjęły się obowiązków wychowania nie swego dziecka, udziela się w miarę możności pomocy materialnej, a w najbliższym czasie będzie zorganizowana również i pomoc prawna. Inspektoraty szkolne za pośrednictwem szkół powszechnych przeprowadzają rejestrację rodzin wychowujących obce dzieci, zaś obowiązki opiekunów dzieci w rodzinach zastępczych powierzają nauczycielstwu.

Wszelkich informacji dotyczących opieki nad dzieckiem, w rodzinach zastępczych mogą udzielić kierownictwa szkół powszechnych, względnie inspektoraty szkolne.

W niektórych miastach, jak np. w Warszawie i Poznaniu — akcję tę prowadzą w dalszym ciągu samorządy samodzielnie.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „NAPRZÓD“

KOMUNIKAT OKZZ

We czwartek, 18 lipca br. mija 10 lat od chwili, kiedy naród hiszpański zerwał się do boju przeciw rodzimym faszystowskim katom gen. Franco.

By uczcić zryw bohaterskiego ludu hiszpańskiego, odbędzie się w lokalu OKZZ, w sali konferencyjnej na I. piętrze we czwartek 18 lipca br. o godz. 6-tej »Wieczór Artystyczny« z udziałem wybitnych artystów miasta Krakowa.

Wstęp bezpłatny. Po bilety należy się zwracać do Wydziału Kultury i Oświaty OKZZ, Rynek Gł. 34 II. p.

REPERTUAR KIN KRAKOWSKICH

„Scala“ — „Wanda“ film pt. **MASKARADA.**

„Apollo“ — „Sztuka“ film pt. **KAPITAN BENOIT.**

„Gdańsk“ film pt. **ZNACHOR.**

„Wolność“ film pt. **CZTERECH NA POSTERUNKU.**

„Świt“ — „Uciecha“ film produkcji angielskiej **PIĘKNA PŁEĆ.**

„Warszawa“ komedia muzyczna pt. **GORĄ DZIEWCZĘTA.**

Początek programów 15.30, 17.30, i 19.30 z wyjątkiem „Scala“, „Wanda“, „Uciecha“ i „Apollo“, które to kina grają 16 18 i 20-ta.

Przedsprzedaż: w Biurze Przedsprzedaży, Kraków, ul. Wiślna 2 od godz. 9—11.30 na dzień bieżący i od 13—16 na dzień następny.

DZIŚ W TEATRACH:

TEATR MIEJSKI im. JULIUSZA SŁOWACKIEGO — godz. 19-ta „Mieszczanie“ szkic dramatyczny w 4-ch aktach Maksyma Gorkija. Premiera!

TEATR STARY — Duża Sala — godz. 19-ta **„Król włóczęgów“** amerykańska komedia muzyczna w 5-ciu aktach Hookera i Posta.

TEATR STARY — Mała Sala — godz. 19.15 **„Zbyt liczna rodzinka“** komedia w 4 aktach Birabeau.

TEATR POWSZECHNY im. ŻOŁNIERZA POLSKIEGO — godz. 19-ta **„Nitouche“** komedio-operetka, reżyseria B. Fotygi-Folańskiego, orkiestra i chóry pod dyrekcją prof. W. Geigera.

TEATR KAMERALNY TUR-u [illegible] **„Codziennie o 5-tej“.**

W Teatrze Kameralnym TUR'u po zakończeniu sezonu komedią Shaw'a „Nowa uznowa małżeńska“ występują obecnie ulubieńcy publiczności: T. Wesołowski, H. Różańska, M. Gella, L. Orska, St. Orzechowski, Zb. Pilus, i inni w lekkiej komedii francuskiej Hennequina i Vebera „Codziennie, o 5-tej“. Reżyseria T. Wesołowskiego, barwne dekoracje K. Gajewskiego. Rozbawiona publiczność nie szczędzi doskonałym wykonawcom oklasków przy otwartej scenie. Jest to bezwarunkowo najweselsza komedia obecnego sezonu.

DZIŚ PREMIERA „MIESZCZAN“ W TEATRZE MIEJSKIM

Maksym Gorkij, któremu z okazji 10-tej rocznicy zgonu, poświęcają sfery artystyczne w Europie wiele wspomnień i impres mających być hołdem dla Jego olbrzymiej twórczości, będzie również uczczony przez teatr polski, w którym święcił przez długie lata ogromne triumfy.

Miejski Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie przygotował dramat „Mieszczanie“, który był i pozostanie jednym ze szczytowych osiągnięć dramatopisarskich tego autora. Pod wytrawnym kierownictwem dyr. Emila Chaberskiego, współpracują nad realizacją „Mieszczan“ pp. J. Karbowski w popisowej roli Bezsiemionowa, J. Ordężanka w roli Akuliny, B. Gerson-Dobrowolska i A. Rycharski w rolach ich dzieci. T. Burnatowicz gra maszynistę Nila. — Słynną — dzięki kreacji Solskiego — rolę ptasznika Pierczychina odtworzy K. Opaliński, zaś jego córkę K. Szymsko-Bohosz. W roli Heleny Kriwcowej wystąpi Z. Rysiówna. Tieterewa — śpiewaka kościelnego gra W. Woźnik, a nauczycielkę Cwietajewownę W. Niedziałkowska.

Pp. Kierzkowa, Walewska, Stanoch, Stadulski i Żukowski dopełniają obsady „Mieszczan“.

Stylowe ramy dekoracyjne do tego przedstawienia opracował Karol Gajewski. Dzisiejsze przedstawienie premierowe poprzedzi krótkim wspomnieniem poświęconym Gorkiemu, znawca teatru rosyjskiego Dr. Władysław J. Dobrowolski.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza“ — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Tel. 509-85
Odbito czcionkami Drukarni Spół. „Wiedza“ Nr. 3 „Naprzód“ — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Tel. 566-53 M—08168